

וְשָׁגַג וַעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה, וְאַף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ
כַּפָּרָה עַל יְדֵי נִסְיוֹן כַּנִּל, וְזֶה עֲשֵׂה עֲבֶרָה
בְּמִזֵּיד וְלֹא עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה, הַקְדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוא מְבִיאֵם 'לְפָנֶיךָ אֶחָד', דִּהְיִינוּ שְׂמֵכִיא
נִסְיוֹן לַצַּדִּיק הַזֶּה עַל יְדֵי זֶה שֶׁלֹּא עֲשֵׂה
תְּשׁוּבָה וַעֲשֵׂה עֲבֶרָה בְּמִזֵּיד, 'זֶה נִהְיָג'
שֶׁהֲרִגוּ אֶת עַצְמוֹ, 'וְזֶה' הַצַּדִּיק 'גּוֹלָה',
דִּהְיִינוּ יְסוּרִים, וַעֲצֵרוּ נִחְשָׁב לוֹ גְּלוּת:

וַיְהִי שֶׁאֵין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲנִישׁ אֶת
הַחַיִּיב מִיָּד, לְמַעַן 'צַדִּיקִים יִלְכוּ בָם'
כו', וּלְמַעַן סִמּוֹת עֵינַי רְשָׁעִים, וַיְהִי
שֶׁנַּעֲנֵשִׁים אַחֵר כִּף כָּמוֹ שֶׁנַּעֲנֵשׁוּ נִמְרֹד
וְחִבְרִי, הוּא מִחֲמַת שְׁהֶעֱנֵשׁ בָּא מֵאֲלֹו,
שֶׁשָּׁקָר אֵין לוֹ רַגְלִים", וְהִרַע הוֹרֵג אֶת
עַצְמוֹ, וְכָל זֶמֶן שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִכּוֹל
לְהַצִּילוֹ בְּאִיזָה זְכוּת מַצִּיל אוֹתוֹ:

וְאַחֵר כָּל הַנְּסִינּוֹת נִסָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְאַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם לַעֲקֹד
אֶת בְּנוֹ, כְּדִי לַעֲמֹד זְכוּתוֹ, וְאָפְרוּ צָבוֹר עַל
גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לְדוּרֵי דוּרוֹתָיִם. כֵּן יִזְכּוּ כָּל
עוֹבְדֵי הַשֵּׁם אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם מִתְּנַגְדִּים
וְעוֹמְדִים עֲלֵיהֶם בְּשָׁקְרִים וְדִכְרֵי רִיבוֹת,
וְעֵינֵינוּ רּוֹאוֹת צְדָקָתָם אֲשֶׁר נַעֲנִים בְּתַפְלָתָם
כְּמוֹ בְּדוּרוֹת רֵאשׁוֹנִים, נִזְכֶּה שְׂאֲנַחֲנוּ נֹאכֵל
פְּרוּתֵיהֶם וְזִכּוּתָם יַעֲמֵד לָנוּ:

וְאֶפְשָׁר שְׁנִמְצָא אֵיזָה גְדוֹל הַדּוֹר גְּדוֹל
בַּתּוֹרָה וְגְדוֹל בְּיָחוּס וְהוּא גַם כֵּן
מִתְקוּטָט, וְאֶפְשָׁר מִחֲמַת שְׁעֵשָׂה אֵיזָה חָטָא
וְשִׁכַח לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה^{כא}, או חֲטָאת נְעוּרִים

זה שאין
נעושים
הרשעים מיד
הוא כדי
לסמות עיניהם

נסיין העקדה
היה למען יהיה
אפרו צבור
לדורות

פעמים דגם
גדול הדור
מתקוטט
מחמת איזה
חטא או חטאת
נעוריו

שְׁצִירָיו לָזֶה תִּשׁוּבָה גְדוֹלָה וְהִנֵּנָה גְדוֹלָה,
וּמִי לָנוּ גְדוֹל מְדוּד הַמֶּלֶךְ עָלֵינוּ הַשָּׁלוֹם
הִזֶּה מִתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל חַטָּאת נְעוּרִים
כְּאִמּוֹר (תהלים כה, ז) 'חַטָּאת נְעוּרֵי' כִּי יִבֶּנּוּ
וּמִה לִי לַעֲשׂוֹת שֶׁהִתְקַרַח מִבֵּיא אוֹתִי לְיָדִי
דְּבָרִים אֵלּוּ כְּדֵי לְהַצְדִּיק אֶת הַצַּדִּיק
דְּמַעֲיָקְרָא כִּי עַל יְדֵי תִשׁוּבוֹת אֲדוּנֵי אָבִי
מוֹרִי וְרַבִּי גֵרֹו יֵאָרֵר :

וְשִׂאֲלֵתִי אֶת אֲדוֹנִי אֲבִי מִזֵּרִי וּרְבִי נָרוּ
יֵאִיר שִׂיאֲמַר לִי מִפְּנֵי מָה
מִשְׁנִים הִנֵּסְתָּ אוֹת שְׁבִתְפֹּלָה, וְהִשִּׁיב לִי כֵן,
הֲלֹא הַבֵּית יוֹסֵף ז"ל שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל
הַפּוֹסְקִים הוּא ז"ל מֵבִיא אֵלָיו הִנֵּסְתָּ אוֹת,
וְאַחֵר כֵּן בָּא הַרְבֵּ"א ז"ל שֶׁהוּא גַם כֵּן רֹאשׁ
לְכָל הַפּוֹסְקִים אֲנִי וְחֻקְר כָּל הַתַּקְוָנִים עַל
מְכוֹנָם בְּפָנֵי פְלִלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרָאָה בְּנִסְחָא
זוֹ שֶׁהוּא אוֹר גָּדוֹל וְאִין הָעוֹלָם כְּדָא
לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וְהָעֵמִיד לָנוּ נִסְחָא אֲשַׁכְנִיזִית
שֶׁהוּא דְּבָר הַשּׁוּה לְכָל נַפְשׁ כְּעֶרְפָנוּ, אֲבָל
לְפָנֵי הַצְדִּיקִים אֵלּוֹ אֲשֶׁר רָחֲצוּ מִצּוֹאֲתָם
וּמִדְּקָדְקִים עַל עֲצָמָם כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה, וְנִדְּא
לֹא הָיָה כּוֹנֵנוֹ ז"ל עָלֵיהֶם לְבַטֵּל אוֹתָם
מִלְּהַתְּפַלֵּל נִסְחָא זוֹ שֶׁכְּתֹב הַבֵּית יוֹסֵף
וְאֵלּוֹ וְאֵלּוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים:

וְאִם תִּקְשֶׁה לָךְ הֲלֹא יֵשׁ כַּמָּה אֲנָשִׁים שְׂאִינָם
בְּמַדְרֵגָה זוֹ כְּאֲשֶׁר כְּתִבְתִּי וְאֵף עַל פִּי
כֵּן מִתְפַּלְלִים גִּסְחָא זֶה, וּמִתַּחֲבָרִים לַחֲסִידִים
עֲלִיוֹנִים וְגַם הֵם נִקְרָאִים בְּשֵׁם חֲסִידִים, הַנִּי
אוֹמֵר לָךְ, הִנֵּה מַצִּינוּ בְּשִׁירַת הַיָּם שְׂכֵתוֹב

◆ ציונים ומקורות ◆

קדושים ד"ה ואמר הכתוב ואוכליו: 'דהנה יש
כמה בני אדם שעומדים על הצדיקים, וכמעט
רוצים לאוכלם, 'עוונו ישא', אזי ידע נאמנה
שעוונותיו משיאין אותו לדבר בהם דברים אשר
לא כדת'. כב. 'חטאות נעורי ופשעי אל תזכור
בחסדך זכר לי אתה למען טובך ה'". כג. ראה
מכות ב:

יח. אותיות דרבי עקיבא וע"ע שבת קד.
יט. עיין יונת אלם פמ"ט, וע"ע של"ה שער
האותיות אות יו"ד יצר טוב. כ. עיין הנחומא
וירא כג: 'כך כשיהיו בניו של יצחק חוטאין
ונכנסין לצרה, תהא נזכר להן עקדתו של יצחק,
ותחשב לפניך כאלו אפרו צבור על גבי המזבח,
ותסלח להן ותפדם מצרתן'. כא. עיין לעיל פר'

(שמות יד, לא)
 ומה לנו מִזֶּד
 שֶׁהָשֵׁם יִתֵּן
 יֶאֱמִינוּ לְעוֹ
 רְבֵנוּ מִזֶּה,
 בּוֹ, הֲלֹא לֵ
 אֲמַנֵם הִתֵּן
 גָּדוֹל וְהִכּוֹ
 דְּהִנֵּה פָנֵינוּ
 שֶׁנִּקְבַּל הוּא
 מִזֶּקֶק שֶׁ
 הִמָּאֲרֻעוֹת
 וּמֹשֶׁה רַב־
 עַד שָׂבָא
 וְהוֹרִיד נֶ
 לֹא הָיוּ
 זֶז שֶׁל מִ
 הַנִּבְרָאָה,
 וְהִתְקַשְׁרוּ
 קְדוּשָׁה,
 וְעַל יְדֵי
 אֲחֻרְתָּנָה

לאחר שישבו
בתשובה על
חטאת נעוריו
וישכח גאותו
ויכל להתפלל
ולטעום מעם
בניסח ספרד

כד. עיי
עקב ו
שכל ו
שלימה
מחברין
ומכירי
באמת.
עבודת
כה. ע
אדם ו

מוסח ספר
 יש אור סל
 ודניקס
 יכלים
 לדחל מ
 מאלס חס
 צריים
 לדחל
 מוסח אס
 שאים סא
 לאור מ

ע"י אמונת מ"
והתקשורתם
במש"ר קבלו
התורה
במדרת
הנבואה כמות
וכן הוא
הגמול למן
החסידים
המתפללים
נוסח ספר

כנ"י
רז"ש ואומר א

(שמות יד, לא) 'וַיֹּאמְרוּ בְּה' וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ, וְמָה לָּנוּ מִזֶּה שִׁישְׁרָאֵל הָאֲמִינוּ בַּמֶּשֶׁה, הֲגַם שֵׁהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ הַבְּטִיחַ לַמֶּשֶׁה וְגַם בְּךָ יֹאמְרוּ לְעוֹלָם' (שם יט, ט), מָה לוֹ לַמֶּשֶׁה רַבְּנוּ מִזֶּה, וְכִי רָצוֹנוּ הִיָּה שִׁיאֲמִינוּ יִשְׂרָאֵל בּוֹ, הֲלֹא לֹא הִיָּה חֲפִץ רַק שִׁיאֲמִינוּ בְּה'. אַמָּנָם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַשְּׁמִיעֵנוּ בְּזֶה דְּבַר גְּדוֹל וְהַכְּרָחוֹ עַל כָּרְחָם לְהֶאֱמִין בַּמֶּשֶׁה, דִּהְיָה כְּנֶגֶת הַמָּקוֹם הִיָּה בְּהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם שֶׁנִּקְבַּל הַתּוֹרָה, וְהַכְּרָחוֹ לְצִרוּף כְּצִרוּף הַפֶּסֶף מִזֶּקֶק שְׂבָעֵתִים, וְלִכְךָ הָיוּ כָּל אֵלֹהֵי הַמֵּאֲרָעוֹת, קָרִיעַת יַם סוּף וּשְׁאָר כָּל הַנִּסִּים, וּמִשֶּׁה רַבְּנוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הִיָּה מְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ עַד שֶׁבָּא לְמַדְרַגַּת הַנְּבוּאָה וְעָלָה לְמָרוֹם וְהוֹרִיד הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהִנֵּה כָּל יִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ יְכוּלִים בְּדוֹאֵי שִׁיָּהִיו כָּלָם בַּמַּדְרַגָּה זוֹ שֶׁל מֶשֶׁה וְשִׁיִּקְבְּלוּ הַתּוֹרָה עַל פִּי מַדְרַגַּת הַנְּבוּאָה, אֲךָ מַחֲמַת שֶׁהָאֲמִינוּ בַּמֶּשֶׁה וְהִתְקַשְּׁרוּ בּוֹ וְהוּא הִיָּה מִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם רוּחַ קְדוּשָׁה, וְהִיָּה כְּאֵלֹהֵם גַּם כֵּן בַּמַּדְרַגָּה זוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה יָכְלוּ כָּלָם לִקְבַּל הַתּוֹרָה עַל יְדֵי אַחֲדוּתָם וְהִתְקַשְּׁרוּתָם בַּמֶּשֶׁה, וְהִנֵּה מִשְׁכָּל מוֹכֵן מֵאֲלֹהֵיכֶם:

וְכִי שָׁאִינוּ מֵאֲמִין לְדְּבָרֵי אֲנִי אוֹמֵר לוֹ כֶּךָ, מִתְחַלָּה יָשׁוּב עַל חֲטָאת נַעֲוִירִי, וְיִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ, וְיִשִּׁים אֶל לְבּוֹ כֶּמֶה

פְּעָמִים הַלְבִּין אֵיזָה אָדָם, אֲף אֶחָד מִבְּנֵי בֵיתוֹ, וְכִמָּה פְּעָמִים אָמַר שְׁקָר אֲף בְּדְבָרֵי הַבְּאִי, וּשְׁאָר דְּבָרִים אֲשֶׁר הֵם מְבֹאֲרִים בְּסִפְרֵי הִירָאִים, וְלַעֲשׂוֹת עֲלֵיהֶם תְּשׁוּבָה גְּדוֹלָה וְחֲרָטָה גְּדוֹלָה, וְהַגָּאוּה עוֹלָה עַל כָּלָם כִּי. וְשִׁמְעֵתִי פַעַם אֶחָד פָּרוּשׁ עַל פֶּסוּק מִפִּי אֲדוֹנִי אֲבִי מוֹרִי וְרַבִּי גְּרֹו יֵאִיר, וְלֹא יִדְעֵתִי אִם מְדִילִיָּה אָמַר זֹאת אוֹ בִּשְׁם אֵיזָה סִפֵּר, דְּכָתִיב (תהלים מה, יב) 'וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יִפְיָה' וּמִקֵּדָם כְּתִיב (שם, יא) 'וְשִׁכְחִי עֲמֹךְ וּבֵית אֲבִיךָ, וְהַפְּרוּשׁ הוּא כֶּךָ, כְּשֶׁתִּשְׁכַּח 'עֲמֹךְ וּבֵית אֲבִיךָ' וַיַּחֲוִסֶךְ וַיִּגְאֹוֶתֶךְ מִי אֲתָה, אֲזִי 'וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ' מִלְּכוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲתָה 'יִפְיָה' כִּי. וַיִּדְקֶדֶק עַל עַצְמוֹ כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה לְקִיָּם הַכָּל כְּמִבְּאָר בְּפוֹסְקִים, וּבְכִפְרָט בְּשִׁלְחֹן עֲרוּף אוֹרַח חַיִּים וּבְסִפְרֵי מוֹסֵר אֲשֶׁר עוֹדְנָה חַיִּים בְּגֵן עֵדֶן, אַחֲרֵי כֶּךָ יִתְפַּלֵּל גִּסְחָא זוֹ שֶׁל הַבֵּית יוֹסֵף ז"ל וּבְדוֹאֵי יִטְעוֹם בְּהַ טַעַם וְלֹא יִהְיֶה יָכוֹל לְהִתְאַפֵּק מִלְּהַתְפַּלֵּל גִּסְחָא זוֹ, אֲף שִׁיָּהִיו מִתְקוּטְטִים עִמּוֹ לֹא יַחוּשׁ וְיִסְבֵּל הַכָּל. וְכֶךָ אָמַר אֲדוֹנִי אֲבִי מוֹרִי וְרַבִּי גְּרֹו יֵאִיר אִם תִּרְצוּ לְהַשְׁגִּיחַ בְּדְבָרֵי אֵלֹהֵי תִרְאוּ שְׂדֵבְרֵי בָנִים וְאֲמִיתִים: וְכִי שִׁישׁ לוֹ עוֹד סִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת עַל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲנִי נוֹתֵן לוֹ עֲצָה שִׁישֵׁב בְּבִדּוּדוֹת וּפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשָׂיו כְּמִבְּאָר לְעֵיל,

אם יש לו
קושיות על
עובדי ה' ישוב
בתשובה וילמד
תורה לשמה

אחר שישבו
בתשובה על
חטאת נעוריו
ושכח טאוותו
יכל להתפלל
ולטעם טעם
נחם ספר

◆ ציונים ומקורות ◆

ועונות, ומפרש 'שאת', רמז למדות המגונות שהם שורש כל החטאים, שעל ידי מדות רעות בא אדם לכלל חטאים, ושורש המידות רעות היא הגאווה, ו'שאת' רמז לגאווה. כו. עיין לעיל פר' בא ד"ה או יאמר דברו: 'כמו שאמר הכתוב 'ושכחי עמך ובית אביך ויתאו המלך יפיק', פרשתי כבר דהיינו אם תבוא למדריגה זאת שתשכח מאיזה עם עתה, ומאיזה בית אב אתה מיוחס, אז 'יתאו המלך' מלכו של עולם את יפיק. את יפיק."

כו. עיין לעיל פר' עקב ד"ה או יאמר והיה עקב (הב'): 'רמז לאנשים כאלה שאין להם שכל ובינה להשיג גדולת הבורא ועבודתו שלימה לעבדו באמת ובשלימות, רק שהם מחברים עצמם אל אנשי צדק ואמת היודעים ומכירים גדולת הבורא ברוך הוא ועובדים באמת, אזי נחשב גם להם כאלו גם הם עשאו עבודתם שלימה כהצדיקים השלמים. כה. עיין לעיל פר' תזריע ד"ה ואמר הכתוב אדם כי יהיה: 'ואמר הכתוב מה הם החטאים